

מסורת הש"ס

(א) גי' ירו' ובמנה
שמשותפות לילך לחן ויורם
רמ"ש נלחם לחן ויורם
הה"ש לחן ויורם
(ב) לקמן כט. קידושין לה,
(ג) קידושין פ"ט וס"ז,
(ד) זקן כ"ט מ"ב
(ה) מוספתא דגליל כ"ב מ"ב
ס"ד, (ו) ג'ל' אלעזר,
(ז) דברים ט"ז, (ח) דברים
י"א, ט' קידושין נ"ד;
(י) בראשית א' א', במדבר
י"ח, כ"ב ט"ז וס"ג;
(יא) ג'ל' דמס' א' דהגנו
במרכב חין טעון כ"ט
גמלים דמרכבה בנזרות
כתיב ע"י מוס' פסחם ג.
ד"ה שחר,

הגהות הב"ח

צפרים קמה דקדושין (דף לה.) יליף
 טעמא: **מזה**: לילה הראשונה חובת
 עשה היא צער צער תאכלו מלות (שמות
 יג) **ושאר כל הימים** אם ראה תאכספ
 צער בלא לחם **אין חובה** עליו לחלו:
שמה: וממחא אתה ויבין (דברים
 ד) **הרי נשים צממע**: ומזה נמי
 חובה לנשים צמם' פסחים (דף מג.)
 מהיסיא דלא תאכל עליו חמץ שבעת
 ימים תאכל עליו מלות' כל שינוי צבל
 תאכל חמץ ישנו צבל חמץ **אכול מזה**
 ונשים ישנן צבל תאכל חמץ דכל מלות
 לא תעשה נשים מזהירות כאנשים
 (ה) **צפ"ק דקדושין** (דף כט.): **הקבל**
 במועד שנת השמיטה **צחג** הסוכות
 המלך עומד על צימה וקורא לפניה
 מלות משנה תורה כדאימא צסוטה
 (מחא.) וכמי (דברים לא) האנשים והנשים

הגהות מהר"ב

רַשְׁשִׁיבּוּרָה
[א] גבי' ה'א' אינא כמיהן
ופטורין: יצ"ב וכו' פ"ב
כמו שסגיה הגאון מהר"א
לנו: ויפורז דבריו
בגמריה לנאש' אינ' ס'
שפ"ו ס' ט"ז יצ"ב
בגורן דקוסית הש"ס אינ'
ג' וק' כספ' עמשה.
ומתין ופטורין אינ'
נאמן: דכאמ' חרות
בכס' ס"א פ"קא ח' אכל
לענין עירוב לא שייך כלל
דמתי' אלא במתשלים הוו
מאכל ומערבין: כ"ס
דמוח' בשב' ס"ח ע"ה
אין חיי' ס' הל"ב
מתבאר שאלו מערבין
דלא דק' ר"ט ע"ה א"ו
כאמור ודפ"ח ע"ה שאלו
ל"ג כתיב' ויבדלו: ויבדלו
י"א ס' מתבאר ד"ה
מן דמתי וכו' דסביר
דיקשין כספ' עמשה נגד
המ"כ שסגיה הגאון ו"ל:
ו"ל:

מוסף רש"י

אין למדין מן הכללות.
כל היי דמי כלל די האי
גויאל כל מלוא עשה וכו
כל מלוא כל מלוא, עשה
חיבין בריאה, אין למדין
מהם, דלמלא כבו דלוא
דוקא, ואפילו במקום
שנאמר די חוץ. דלמלא
לימור מדאפיק האי
דלמלא ש"מ דוקא הוא ולא
שיר מדא, דלמלא
למדין (דמדין טז). כל
מצות עשה שהזמן
גורם. שהזמן גורם לה
שטתא (שם טז).

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

לחזק. לעשות מחילה בינו ובין הקבר שלא יאהיל עליו וכגון שצדיקה
 חביבה ומגדל יכנס שם מבעוד יום שבעולות אם יראה אלמא חזי ליה:
 גמ' אין למדיין מן הכללות. כל היכא דמתן כלל לא אמרי' דוקא
 הוא דאיכא כלל דלא דק במילתיה ואיכא מילי דליתנהו בזהווא כלל כי

הנך דאמרינן לקמן: ואפילו במקום

שנאמר בו חוץ. מדבר פלוגי דליכא
מדאפקיה להאי וודאי דק
אפילו הכי לא ילפינן מיניה
דדלמא שׁיר ולא אפיק כל מאי דבעי:
רבי יוחנן אפי' מכלל דרי
למיילתה לאו הכא אמרה
דדעהא נאמר בו חוץ ומיילתה משמע
דלכלל שלא נאמר בו חוץ אמרה
אמר אפי' כלומר לא מבעיא
היכא דלא נאמר בו חוץ אלא אפי'
במקום שנאמר בו חוץ: וגשׁים פטורים.

בפרק קמח דקדושין (דף לה.) יצי
טעמא: מזה. לילה הראשונה חובת
עשה היא בערב תאכלו מזות (שמות
יג.) ושאר כל הימים אם רצה להסתפק
בצער בלא לחם אין חובה עליו ללחול:
שמה. וטעמא חובה וביטוי (דברים
יז.) הרי נשים במשמע. ומזה נמי
חובה לנשים במס' פסחים (דף מג.)
מהקישא דלא תאכל עליו חמץ שבעת
ימים תאכל עליו מזות^א כל שיטתו בבל
תאכל חמץ ישנו בקום אכול מזה
וינשים ישנן בבל תאכל חמץ דכל מזות
לא תעשה נשים מזהירות כאנשים
(ב) פ"ע דקדושין (דף קט.) : הקהל
במערב שנת המטטה בחג הסוכות
המלך עומד על בימה וקורא לפניה
מזות משנה תורה כדאימא בסוטה
(מב.) וכתיב [דברים לא] האנשים והנשים

והטף: **תלמוד מורה**. נשים פטורות
דכמיצ'י' ולמדת' אותם את בניכם ולא
בנותיכם: **פריה ורביה**. דכמיצ'י' פרו
ורבו ומלאו ^(א) וכנשוה איש דרכו לכבוש
אין איש דרכו לכבוש ^(ב) (בימות דף
קס"ג: פ"ו). **פדיון**. זכו הכהן חובה על
האב ולא על האם. ^(א) בקידושין (דף כ"ט).
שמעין לה מדכמיצ'י' תפדה קרי ביה
תפדה כל שחייב ליפדות חייב לפדות
את בנו ואשה אינה בכלל פדיון עממה
דכמיצ'י' (שמות י"ג) כזור בןך תפדה
ולא בנומך אינה נמי במזנות פדיון
בנה הכזור: כל שנישא על גבי הזב
עליונן שז' דכמיצ'י' (ויקרא טו) הכז
אשר יהיה תחמיו ואמר בפרק בנות
כותים (נדה דף ל"ג). מאי תחמיו אי
נימא תחמיו דזב היינו משכב אלא בכל
אשר יהיה הזב תחמיו והיינו עליונו
של זב: **חוק מן הראוי למשכב**
ומנושא. אבל שאינו ראוי טהור כדאמר
בזוהמר בקודש (מגילה דף כ"ג). יכול
למה קא' וישב עליה היא טמא תלמוד
כפיה והיושב על ההלי שמי' איש יצב
עליו וויקרא טו' מי שמומך לישבה ילא' א'

וְשָׂאֵנוּ מִיּוֹד לְיִשְׁכָּה שְׂאֻמְרִיט עֲמוֹד ו
[שם] וְהוֹשָׁא אוֹתָם אֶף הַזֶּה בְּמִשְׁמַע
וְלַעֲלֹ" שֶׁכְּרוּב תּוֹפֵס בְּזֻאוֹ עַן שֶׁנֶּקֶט
מִרְכָּב: הַד מִסְנֵי אֲעִירֻב וְהַד מִסְנֵי
דְּקֻאמְרִין לְקַמֵּן: מִיֵּם וּמִלָּה. הַמִּשְׁמַע
פֶּתַח: פִּירָא צִיּוֹן. כְּלָקֶמֶן (עֲמוֹד ב')
מִסְנֵי. לֹא הָיָה שֶׁנֶּזֶר אֲמַעֲשֶׂה: דִּשְׁ
קֶרֶבֶת דְּהִים מְעוּרָס בִּז יֵשׁ
וּמִלָּה: אֲזַל מִיֵּם וּמִלָּה. דְּלַעֲלֹא

לי משום שמן כדפריך לקמן (עמוד ז')

שתי סעודות: **מאן** דמתני אבעי

א יאהיל עליו וכגון בשידה
ת אם ירצה אלמא חזי ליה:
מתנן כלל לא אמרי' דוקא
גילי דליתנהו בההוא כלל כי

מפני שיכול^א להרוץ ול-
יוחנן אין למידין מן
שנאמר בו חוץ מדקא
בו חוץ מכלל דלאו ה-
קאי^א * כל מצות עשה
חיובין ונשים פמורות
נשים ואחד אנשים ו
מצות עשה שהזמן ג-
מצה שמוחה והקהל
נברא הוא ונשים ח-

שלא הוזמן גרמא ונש
תורה פריה ורביה ונש
שלא הוזמן גרמא ונש
רבי יוחנן אין למיד
במקום שנאמר בו ח
רבי ירמיה אף אנן
אחר אמרו ב כל שני
וכל שהוא נישא על
למשכב ומושב ו והא
מרכב האי מרכב היי
היינו מושב אנן הכי
דאוכפא (ג) דתניא
והתפוס טמא מרכב
למידין מן הכללות
בו חוץ אמר רבינא
אין נמי חייב ענין כל

אני נניח ונתנה בל
מן המים והמלח וא
י כמיהתי ופטריות אלא
מן הכללות ואפי' כ
וכול ניקח בכסף מע
ור' יוסי בר חנינא
מתני אמעשר חד מ
מים בפני עצמו ומ
מערבין אבל במים ו
אמעשר לא שנו אלא
בפני עצמו דאין נ
ניקחין בכסף מעשר כ
אעירוב ומאן דמתני
לא מ"ט פירא בעינן
אמעשר מיתבי העיד
ר"א של בית אבא
מעשר אמר לו שמא
דגים מעורבין בהן
וגדיש לא קאמר אלא
היא אבל מים ומל

הוא מלאכתנו: והאדם. דכתיב:
 הם: ספוס. דלוקב ארל'ין
 ארל'ין ולהי מטמא משום
 אמצע. האי לא שנו
 צידן מזון הן לטבל בהן
 ולפרט: כי אחא רבי יאחזק
 אחא דפירא. אפילו כשאין
 קצת משמנן עם המים
 אז ציר הוא לא אמר:

לֹא
וְעָשָׂר וְהֶכָּה לֹא שִׁיךְ שִׁנּוּיָא
ב"ש אַעֲרֹב. וְקָסָה הָאֵל

מפני שיכול לחוץ ולילך
דחוי לישראל משום
דאחזר והיינו טעמא דת"ק ד
ומיהו ר' יהודה משמע דס'

וְלֹא כֹל: גַּמְ' א"ר
לְלוֹת וּאִפְּלוּ בַּמָּקוֹם
אִפִּי בַּמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר
קָאֵי הֵיבָא קָאֵי הִתְּם
שְׁהוּמִן גִּרְמָא אֲנִשִּׁים
לֹא הוּמִן גִּרְמָא אֶחָד
בֵּין וּכְלָלָא הוּא דְכָל
אֲנִשִּׁים פְּטוּרוֹת הֵרִי
מִצְוֹת עֲשֵׂה שְׁהוּמִן
וְכָל מִצְוֹת עֲשֵׂה

חייבות הרי תלמוד
זון הבן דמצות עשה
ז פטורות אלא אמר
מן הכללות ואפילו
אמר אביי ואיתימא
י תנינא ^ו עוד כלל
א על גבי הזב טמא
טהור חוץ מן הראוי
ותו ליבא והא איבא
דמי אי דיתיב עליה
מרינן הא איבא גבא
האוכפ טמא מושב
זלא שמע מינה אין
פילו במקום שנאמר
יתימא רב נחמן אף
הן וימשיכין אף

לִיכָא [ב] אִיכָא וְהָא אִיכָא
 שְׁמַע מִינָּה אִין לְמִדִּין
 וְהוּם שְׁנֵאמַר בּו חוּץ:
 כו': ר' אֵלְעִזֵּר
 מִתְּנִי אַעֲרִיב וְחַד
 אַעֲרִיב ו' ל"ש אֵלָא
 כִּפְנֵי עֲצֻמוֹ דְּאִין
 מִעֲרֵבִין וְחַד מִתְּנִי
 כִּפְנֵי עֲצֻמוֹ וּמִלָּח
 אֲבָל מִים וּמִלָּח
 דְּמִתְּנִי אֲמַעֲשֵׁר כ"ש
 עֲרִיב אֲבָל אֲמַעֲשֵׁר
 אֵתָא רַבִּי יִצְחָק מִתְּנִי
 יְהוּדָה בֶּן גִּדְּשִׁי לִפְנֵי
 לֹקָחִין צִיר בְּכֶסֶף
 שְׁמַעַת אֵלָא כְּשִׁקְרֵי
 פִּילֹו רַבִּי יְהוּדָה בֶּן
 צִיר דְּשׁוּמְנָא דְּפִירָא
 לֹא אָמַר רַב יוֹסֵף
 לֹא

המקום ממעט לה מטומאה
 טומאה קלה ליכא ולכ
 לענין טומאה חמורה עדיין
 טומאה קלה: **א**
 דצקרקא כתיב מרכז ומושב
 זין ישיבה דרכיה
 מן הראוי למשכב ומו
 דלכלי משום
 דלכלי דק בכללי משום

ומלך מערבין. בסמוך מ
התם יש לומר דהכא אינא
יכא כמיהין ופטוריות וכפ

כז.

וּפ"ו הַלְכָה ג' וְהַלְכָה ו':
מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב ה' א'
ב' מ"י פ"א מֵהַלְכוֹת
כּוֹכְבֵּי ה' ג':
[מ"י פ"ב מֵה' עֲבוֹדַת

ג מיי פ"ו שס הל' ו

[illegible]

הגהות הגר"א

[א] גמ' חוץ מן
מים והמלח. ג'צ וכו';
[ב] והאיכא כמיהין
פטריות. ג'צ ת"כ פ"א
ספא ת. (ועמ"ש רבינו
אז"ח ס' שפ"ו ס"ק ט"ו)
מממ"ש ואי קאי אכמיהין
ועושלין קשה ציומר כו'.
יין רש"י קדושין ל"ד ע"א
"ה והאיכא כו' וקיס להו
לרבנן דלא זייני):

לעזי רעז"י

רצו"ן. קשת-האוכף
אחד משני החלקים
מקבילים המהווים את
לול האוכף).

רבינו חננאל

[illegible][illegible]